

SIKKERHETS DATBLAD

NOVA PTFE OIL

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2020/878 av 18 Juni 2020 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 25.11.2003

Revisjonsdato 11.05.2021

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn NOVA PTFE OIL

Artikkelnr. N231131

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Produktgruppe Smøremiddel

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Etterfølgende bruker**

Firmanavn Relekta AS

Besøksadresse Innspurten 1A

Postadresse Postboks 6169 Etterstad

Postnr. 0663

Poststed Oslo

Land Norge

Telefon 22 66 04 00

Telefaks 22 66 04 01

E-post relekta@relekta.no

Hjemmeside www.relekta.no

Org. nr. NO 831 881 372

Kontaktperson Hans Erik Lian

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: +47 22 59 13 00

Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Aerosol 1; H222 Aerosol 1; H229 Asp. Tox. 1; H304 Aquatic Chronic 3; H412
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Aerosolbeholder med ekstremt brannfarlig innhold. Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming. Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann. Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
Tilleggsinformasjon om klassifisering	Stoffer og stoffblandinger klassifisert som helseskadelig på grunn av aspirasjonsfare (H304) behøver ikke å merkes for dette når kjemikallet selges i aerosolbeholdere eller i beholdere med forseglet sprayanordning.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Varselord	Fare
Faresetninger	H222 Ekstremt brannfarlig aerosol. H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming. H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Sikkerhetssetninger	P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. P211 Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde. P251 Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk. P273 Unngå utslipp til miljøet. P410+P412 Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C / 122°F.
Supplerende faresetninger på etikett	EUH 066 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Blandingen oppfyller ikke gjeldende kriterier for PBT (Persistente, Bioakkumulerbare og Toksiske) eller vPvB (veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende).
Generell farebeskrivelse	Aerosolbokser kan eksplodere i tilfelle brann.
Fysiokjemiske effekter	Damp kan antennes av en gnist, en varm flate eller en glo. Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet og i bunnen av beholdere.
Andre farer	Kjemikallet inneholder ingen kjente eller mistenkte hormonforstyrrende stoffer.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Destillater (petroleum) , hydrogenbehandlede lette parafiniske	CAS-nr.: 64742-55-8 EC-nr.: 265-158-7 Indeksnr.: 649-468-00-3 REACH reg. nr.: 01-2119487077-29	Asp. tox 1; H304	> 25 < 50 %	
Hydrokarboner, C10-C13, n-alkaner, isoalkaner, cykliske, < 2% aromater	EC-nr.: 918-481-9 REACH reg. nr.: 01-2119457273-39	Asp. tox 1; H304	> 10 < 12,5 %	
Pentan	CAS-nr.: 109-66-0 EC-nr.: 203-692-4 Indeksnr.: 601-006-00-1 REACH reg. nr.: 01-2119459286-30	Flam. Liq. 2; H225 Asp. Tox. 1; H304 STOT SE 3; H336 Aquatic Chronic 2; H411	> 10 < 12,5 %	
Drivgassblanding av:				
Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9 Indeksnr.: 601-003-00-5 REACH reg. nr.: 01-2119486944-21	Flam. Gas 1; H220; Press. Gas (Comp.);	> 12,5 < 20 %	
Butan	CAS-nr.: 106-97-8 EC-nr.: 203-448-7 Indeksnr.: 601-004-00-0	Flam. Gas 1; H220; Press. Gas (Comp.);	> 10 < 12,5 %	
Isobutan	CAS-nr.: 75-28-5 EC-nr.: 200-857-2 Indeksnr.: 601-004-00-0 REACH reg. nr.: 01-2119485395-27	Flam. Gas 1; H220; Press. Gas (Comp.);	> 10 < 12,5 %	
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for forklaring av faresetninger (H). For de stoffer som mangler REACH registreringsnummer er dette ikke angitt av produsent. Nummer i EC-nr.-kolonnen som begynner med 6, 7, 8 eller 9 er uoffisielle, midlertidige listenummer utstedt av ECHA i påvente av et offisielt EC-nr. for stoffet.			

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Den skadde flyttes straks fra eksponeringskilden. Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Svelging	Lite aktuelt. Gi fløte eller matolje. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Risiko for kjemisk lungebetennelse (pneumonitt) ved aspirasjon ved og etter svelging.
Akutte symptomer og virkninger	Innånding: Innånding av løsemiddeldamper er skadelig. Symptomene på overeksponering er hodepine, tretthet, kvalme, brekninger, bevisstløshet, beruselse. Svelging: Lite aktuelt på grunn av aerosolbeholder.
Forsinkede symptomer og virkninger	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Symptomatisk behandling. Ingen spesifikk informasjon fra produsent.
-------------------	---

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slökkingsmidler

Egnede slökkingsmidler	Pulver, karbondioksid (CO ₂), vanntåke, alkoholresistent skum.
Uegnede slökkingsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ekstremt brannfarlig aerosol. Aerosolbeholdere kan eksplodere ved oppvarming på grunn av overtrykk. Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet og i bunnen av beholdere. Damp kan antennes av en gnist, en varm flate eller en glo.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Karbondioksid (CO ₂). Karbonmonoksid (CO).

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av damper og aerosoler og kontakt med hud og øyne. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Aerosolbokser samles mekanisk. Innholdet i aerosolboksen: Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall i henhold til avsnitt 13. Skyll det forurensede området med rikelige mengder vann.
------------	--

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se også avsnitt 8 og 13.
-------------------	--------------------------

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av aerosoler. Unngå kontakt med hud og øyne. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8.
------------	---

Beskyttelsestiltak

Tiltak for å hindre brann	Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Beholder og mottaksutstyr jordes / potensialutlignes. Bruk elektrisk materiell/ventilasjonsmateriell/belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert. Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Utsett ikke beholdere for trykk, skjæring, sveising, lodding, boring, knusing eller for varme eller antennelseskilder.
Råd om generell yrkeshygiene	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares i godt lukket originalemballasje på et tørt, svalt og godt ventilert sted.
Forhold som skal unngås	Beskyttes mot sollys. Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder.

Betingelser for sikker oppbevaring

Råd angående samlagring	Oppbevares adskilt fra næringsmidler.
Lagringstemperatur	Verdi: < 50 °C

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se avsnitt 1.2.
------------------------	-----------------

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametrer

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
---------------	----------------	---------------	---------

Pentan	CAS-nr.: 109-66-0	8 timers grenseverdi: 250 ppm 8 timers grenseverdi: 750 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: E
Propan	CAS-nr.: 74-98-6	8 timers grenseverdi: 500 ppm 8 timers grenseverdi: 900 mg/m ³
Butan	CAS-nr.: 106-97-8	8 timers grenseverdi: 250 ppm 8 timers grenseverdi: 600 mg/m ³

Kontrollparametere, kommentarer

Forklaring av anmerkningene:

E = EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2020-07-02-1479).

DNEL / PNEC**DNEL**

Gruppe: Profesjonell

Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk)

Verdi: 3000 mg/m³

Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 109-66-0.

Gruppe: Konsument

Eksponeringsvei: Langtids, dermal (systemisk)

Verdi: 214 mg/kg bw/dag

Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 109-66-0.

Gruppe: Konsument

Eksponeringsvei: Langtids, oral (systemisk)

Verdi: 214 mg/kg bw/dag

Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 109-66-0.

Gruppe: Konsument

Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk)

Verdi: 643 mg/m³

Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 109-66-0.

Gruppe: Profesjonell

Eksponeringsvei: Langtids, dermal (systemisk)

Verdi: 432 mg/kg bw/dag

Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 109-66-0.

Gruppe: Profesjonell

Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk)

Verdi: 2,7 mg/m³

Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 64742-55-8.

Gruppe: Profesjonell

Eksponeringsvei: Langtids, innånding (lokal)

Verdi: 5,6 mg/m³

Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 64742-55-8.

PNEC

Gruppe: Profesjonell
Eksponeringsvei: Langtids, dermal (systemisk)
Verdi: 1 mg/kg bw/day
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 64742-55-8.

Gruppe: Konsument
Eksponeringsvei: Langtids, oral (systemisk)
Verdi: 0,74 mg/kg bw/day
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 64742-55-8.

Eksponeringsvei: Saltvann
Verdi: 230 µg/l
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 109-66-0.

Eksponeringsvei: Vann
Verdi: 880 µg/l
Referanse: intermittent release
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 109-66-0.

Eksponeringsvei: Renseanlegg STP
Verdi: 3600 µg/l
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 109-66-0.

Eksponeringsvei: Sediment i ferskvann
Verdi: 1,2 mg/kg
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 109-66-0.

Eksponeringsvei: Sediment i saltvann
Verdi: 1,2 mg/kg
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 109-66-0.

Eksponeringsvei: Ferskvann
Verdi: 230 µg/l
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 109-66-0.

Eksponeringsvei: Jord
Verdi: 0,55 mg/kg
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 109-66-0.

Eksponeringsvei: Matvarer
Verdi: 9,33 mg/kg
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 64742-55-8.

8.2. Eksponeringskontroll

Forholdsregler for å hindre eksponering

Tekniske tiltak for å hindre eksponering

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.

Øye- / ansiktsvern

Øyevernustyr	Beskrivelse: Bruk sprutsikre vernebriller dersom det er mulighet for direkte øyekontakt. Referanser til relevante standarder: NS-EN 166 (Øyevern - Spesifikasjoner).
Ytterligere øyeverntiltak	Øyedusj bør være tilgjengelig på arbeidsplassen. Enten en fast øyedusjenhet koblet til drikkevann (temperert vann ønskelig) eller en bærbar disponibel enhet (øyespyleflaske).

Håndvern

Egnede hansker	Nitrilgummi.
Gjennomtrengningstid	Verdi: Kommentarer: Ingen spesifikk informasjon fra produsent.
Tykkelsen av hanskemateriale	Kommentarer: Ingen spesifikk informasjon fra produsent.
Håndvernsustyr	Beskrivelse: Benytt hansker som er hensiktsmessige for arbeidsoperasjonen. Det angitte hanskematerialet er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i kjemikaliet og kjente hanskeguider. Hansketykkelse må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid. Hanskenes egenskaper kan variere hos de ulike hanskeprodusentene. Referanser til relevante standarder: NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer). NS-EN 420 (Vernehansker - Generelle krav og prøvingsmetoder).
Ytterligere håndbeskyttelsestiltak	Skift hansker ved tegn på slitasje.

Hudvern

Anbefalte verneklær	Beskrivelse: Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse mot hudkontakt.
---------------------	---

Åndedrettsvern

Anbefalt åndedrettsvern	Beskrivelse: Bruk kombinasjonsfilter A/P2 ved aerosoldannelse/sprøyting. Referanser til relevante standarder: NS-EN 14387 (Åndedrettsvern - Gassfiltre og kombinerte filtre - Krav, prøving, merking). NS-EN 143 (Åndedrettsvern - Partikkelfiltre - Krav, prøving, merking).
-------------------------	--

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Se også avsnitt 12.
---------------------------------	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Aerosol
Farge	Lysebrun.
Lukt	Løsningsmiddel.
Luktgrense	Kommentarer: Ikke bestemt.
pH	Kommentarer: Ikke relevant.

Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant.
Flammepunkt	Verdi: < 0 °C
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Antennelighet	Ekstremt brannfarlig aerosol.
Eksplisjonsgrense	Verdi: 0,6 - 10,9 vol%
Damptrykk	Verdi: 3500 hPa Kommentarer: Gjelder for kjemikalietts trykk i aerosolboksen. Temperatur: 20 °C
Damptetthet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Relativ tetthet	Verdi: 0,70 Kommentarer: Væsken Temperatur: 20 °C
Tetthet	Verdi: 700 kg/m ³ Kommentarer: Væsken Temperatur: 20 °C
Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: Uløselig.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Kommentarer: Ikke relevant for en blanding.
Selvantennelsestemperatur	Kommentarer: Ikke bestemt.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke bestemt.
Viskositet	Kommentarer: Ikke relevant.
Eksplisive egenskaper	Ikke eksplisiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Innhold av VOC	Verdi: 65 %
	Verdi: 438,8 g/l

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper	Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.
--------------------------------	--

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Brann- eller eksplisjonsfarlig ved oppvarming.
-------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Kjemikaliet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelsene.
------------	---

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Oppstår ved ulempeforhold (avsnitt 10.4).
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå direkte sollys. Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder. Må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C.
-------------------------	--

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Ikke angitt av produsenten.
----------------------------	-----------------------------

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spalttningsprodukter	Ingen under normale forhold. Se også avsnitt 5.2.
------------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent	Hydrokarboner, C10-C13, n-alkaner, isoalkaner, cykliske, < 2% aromater
-----------	--

Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt
	Testet effekt: LD50
	Eksponeeringsvei: Oral
	Verdi: > 5000 mg/kg
	Forsøksdyreart: Rotte
	Type toksisitet: Akutt
	Testet effekt: LD50
	Eksponeeringsvei: Dermal
	Verdi: > 3160 mg/kg
	Forsøksdyreart: Kanin
	Type toksisitet: Akutt
	Testet effekt: LC50
	Eksponeeringsvei: Innånding.
	Varighet: 4 h
	Verdi: > 4951 mg/m ³
	Forsøksdyreart: Rotte

Komponent	Pentan
-----------	--------

Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt
	Testet effekt: LD50
	Eksponeeringsvei: Oral
	Verdi: > 2000 mg/kg
	Forsøksdyreart: Rotte
	Test referanse: OECD 401
	Type toksisitet: Akutt
	Testet effekt: LC50
	Eksponeeringsvei: Innånding.

Andre toksikologiske data	<p>Varighet: 4h Verdi: 20 mg/l Forsøksdyreart: Rotte</p> <p>Alle verdier som er angitt i seksjon 11 er oppgitt av produsenten. Det er angitt flere testresultater av produsenten. Resultatene er negative med unntak av for de tester som underbygger den allerede angitte klassifiseringen av stoffene (se avsnitt 3).</p>
---------------------------	--

Øvrige helsefareopplysninger

Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Vurdering av luftveissensibilisering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av hudsensibilisering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering kreftfremkallende egenskaper, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av reproduksjonstoksicitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av spesifikk målorgantoksicitet - enkelteksponering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av spesifikk målorgantoksicitet - repeterende eksponering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av aspirasjonsfare, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt. Stoffer og stoffblandinger klassifisert som helseskadelig på grunn av aspirasjonsfare (H304) behøver ikke å merkes for dette når kjemikallet selges i aerosolbeholdere eller i beholdere med forseglet sprayanordning.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Ikke sannsynlig på grunn av produktets emballasje. Svelging av større mengder kan gi illebefinnende og brekninger.
I tilfelle hudkontakt	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
I tilfelle innånding	Innånding av løsemiddeldamper er skadelig. Symptomene på overeksponering er hodepine, tretthet, kvalme, brekninger, bevisstløshet, beruselse.
I tilfelle øyekontakt	Ingen spesifikk informasjon fra produsent.

11.2 Andre opplysninger

Annen informasjon Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent Hydrokarboner, C10-C13, n-alkaner, isoalkaners, cykliske, < 2% aromater

Akvatisk toksisitet, fisk
Verdi: > 1000 mg/l
Testvarighet: 96 h
Art: Oncorhynchus mykiss
Metode: LL50
Test referanse: OECD 203

Komponent Pentan

Akvatisk toksisitet, fisk
Verdi: 4,26 mg/l
Testvarighet: 96h
Art: Oncorhynchus mykiss
Metode: LC50
Test referanse: OECD 203
Kommentarer: NOEL (Oncorhynchus mykiss, 28d): 6,165 mg/l

Komponent Hydrokarboner, C10-C13, n-alkaner, isoalkaners, cykliske, < 2% aromater

Akvatisk toksisitet, alge
Verdi: > 1000 mg/l
Testvarighet: 72 h
Art: Pseudokirchneriella subcapitata
Metode: EL50
Test referanse: OECD 201

Komponent Pentan

Akvatisk toksisitet, alge
Verdi: 10,7 mg/l
Testvarighet: 72h
Art: Scenedesmus sp.
Metode: EC50
Test referanse: OECD 201

Komponent Hydrokarboner, C10-C13, n-alkaner, isoalkaners, cykliske, < 2% aromater

Akvatisk toksisitet, krepsdyr
Verdi: > 1000 mg/l
Testvarighet: 48 h
Art: Daphnia magna
Metode: EL50
Test referanse: OECD 202

Komponent Pentan

Akvatisk toksisitet, krepsdyr
Verdi: 2,7 mg/l
Testvarighet: 48h
Art: Daphnia magna
Metode: EC50
Kommentarer: NOEL (Daphnia magna, 21d): 10,76 mg/l

Økotoksisitet Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Inneholder komponenter som ikke er bionedbrytbare.
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: 31 % Metode: OECD 301 F Kommentarer: Gjelder EC-nr. 918-481-9. Testperiode: 28 dag(er)
Komponent	Pentan
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: 87 % Metode: OECD 301F: Manometric Respirometry Test Testperiode: 28d

12.3. Bioakkumuleringsevne

Komponent	Pentan
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Verdi: 171 Metode: QSAR (Pimephales promelas) Kommentarer: Log Kow: 3,45 (25°C)
Bioakkumulering, kommentarer	Data om kjemikaliet's bioakkumulering er ikke tilgjengelig.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Uløselig i vann. Kjemikaliet absorberes til jord. Inneholder komponenter med potensiale for mobilitet i jord.
Kjent eller forventet spredning til miljøet	Mackay Level III. Fraksjon luft: 65,8 %, fraksjon biota: 0 %, fraksjon sediment: 22,9 %, fraksjon jord: 9,6 %, fraksjon vann: 1,7 %. Gjelder: REACH reg. nr.: 01-2119487077-29 Mackay Level III. Fraksjon luft: 97,7 %, fraksjon biota: 0 %, fraksjon sediment: 0,5 %, fraksjon jord: 0 %, fraksjon vann: 1,8 %. Gjelder CAS-nr.: 109-66-0

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultat av vurderinger av PBT og vPvB	Blandingen oppfyller ikke gjeldende kriterier for PBT (Persistente, Bioakkumulerbare og Toksiske) eller vPvB (veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende).
--	--

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Hormonforstyrrende egenskaper	Dette kjemikaliet inneholder ingen kjente eller mistenkte hormonforstyrrende stoffer.
-------------------------------	---

12.7. Andre skadelige effekter

Ozonnedbrytende potensiale	Kommentarer: Kjemikaliet inneholder ingen stoffer som er klassifisert som farlig for ozonlaget.
Økologisk tilleggsinformasjon	Fare for forurensning av drikkevann (grunnvann). Kjemikaliet inneholder ingen stoffer som er kjent for å bidra til drivhuseffekten. Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 200113 løsemidler Klassifisert som farlig avfall: Ja
EAL Emballasje	Avfallskode EAL: 150110 emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer Klassifisert som farlig avfall: Ja
NORSAS	7055 Spraybokser
Annen informasjon	Må ikke helles i avløp.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Ja
-------------	----

14.1. FN-nummer

ADR/RID/ADN	1950
IMDG	1950
ICAO/IATA	1950

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR/RID/ADN	AEROSOLBEHOLDERE
IMDG	AEROSOLS
ICAO/IATA	AEROSOLS, FLAMMABLE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	2.1
IMDG	2.1
ICAO/IATA	2.1

14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Ikke relevant.
--------------------------	----------------

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Bulktransport (ja / nei)	Nei
Påkrevd skipstype	Data mangler.

IMDG Annen informasjon

EmS	F-D, S-U
-----	----------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer. Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet. FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. FOR 1996-03-01 nr. 229, med senere endringer: Forskrift om aerosolbeholdere.
Deklarasjonsnr.	95444

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliyet.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H220 Ekstremt brannfarlig gass. H222 Ekstremt brannfarlig aerosol. H225 Meget brannfarlig væske og damp. H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming. H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann. H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
CLP klassifisering, kommentarer	Beregningsmetode.
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandør datert: 14.04.2021.
Brukte forkortelser og akronymer	ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road DNEL: Utledet null-effekt-nivå (Derived No Effect Level) EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code) EC50: Den effektive konsentrasjonen av et stoff som fører til 50 % av maksimal respons

	<p>EL50: Den effektive konsentrasjon av et stoff (lite løselig) som forårsaker 50% maksimal respons.</p> <p>IATA: The International Air Transport Association</p> <p>ICAO: The International Civil Aviation Organisation</p> <p>IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code</p> <p>LC50: Konsentrasjonen av et stoff som dreper 50% av en populasjon på et gitt tidspunkt</p> <p>LD50: Dødelig dose, den dosen som dreper 50% av en populasjon</p> <p>LL50: Den effektive konsentrasjonen av en substans (lite løselig) som kan føre til død i løpet av eksponering eller innen en fast tid etter eksponering for 50% av dyrene utsettes for en bestemt tid (Lethal Loading rate).</p> <p>NOEL: No Observed Effect Level er den høyeste testede dosen eller det høyeste testede eksponeringsnivået, hvor det i den eksponerte populasjonen ikke er observert en statistisk signifikant virkning sammenliknet med en passende kontrollgruppe.</p> <p>OECD: Organisation for Economic Cooperation and Development.</p> <p>PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig)</p> <p>RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail</p> <p>vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende</p>
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Relevante endringer sammenliknet med forrige versjon av sikkerhetsdatabladet angis med linjemarkering i venstre marg.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Kiwa Kompetanse AS, som er sertifisert iht. ISO 9001:2015.
Versjon	11
Utarbeidet av	Teknologisk Institutt as v/ Tonje D. Rongved